Nou fulus de Guadix

A. BOFARULL

Es tracta d'un nou fulus de GUADIX encunyat durant el regnat de ALI ibn SAAD de l'any 881 AH 1476-77 A.D.

En els treballs publicats sobre la numismàtica Nassarita del regne de Granada, en tractar dels felusos datats però anònims, tant D. Antonio Vives i Escudero,[1] com últimament D. Juan J. Rodríguez Lorente,[2] coincideixen a assenyalar els anys de les encunyacions, tant a la seca de Granada com a la de Màlaga i Guadix. En la citada obra el senyor Juan J. Rodríguez Lorente també descriu un felús d'Almeria de l'any 889 A.H. (Marseille, n.º 189). D. Francisco Codera i Zaidín en la seva obra «Cecas Aràbigo-Espaòolas»,[3] descriu un felús de Màlaga de l'any 890 A.H., que ni Vives ni Rodríguez mencionen.

El motiu d'aquest petit treball és donar a conèixer un nou felús de la seca de Guadix, inèdit d'any i d'inscripció, perquè el que es coneix és de l'any 894 A.H. i un altre de l'any 88. A.H. en el qual no es veu l'unitat segurament per estar borrós. En el cas que aquest últim felús pogués ésser de l'any 881 A.H., també el felús que presentem és diferent en la seva inscripció i per tant és inèdit fins ara.

DESCRIPCIÓ

1. Monedas de las dinastías Arábigo-Españolas. Madrid 1893.
2. Numismática Nasri. Madrid 1983.
3. Arábigo-españolas. R.A.BM, pp. 195 i ss.

— AM = ANY
— TABA'A = IMPRIMIR, ENCUNYAR
— BIMADINAT = A LA CIUTAT
— BIUADIX = DE GUADIX

— AHID = UN
— UATAMANIN = I VUITANTA
— UA TAMANI MI-A = I VUIT-CENTS

Al costat de la fotografia de la moneda hem transcrit la inscripció de la lectura de la moneda per estar en part una mica borrosa, però directament es llegeix tota la inscripció, excepte el vuit-cents del qual només es veu la meitat de la inscripció.

A la part inferior hem transcrit la pronunciació àrab de la llegenda i al costat la seva traducció en català.

El felús que descrivim és de bronze d'un diàmetre de 18 mm i un pes de 3,30 grams, i la seva característica especial a part de l'any inèdit, en la seca de Guadix, és que és l'únic dels felusos Nassarites que anteposa el nom de la seca, el de Medinat: ciutat.

També la inscripció AM (any) en què sempre es posa en la I.A. en la línia inferior després del nom de la seca, en aquest felús està en la part superior al d'amunt de la inscripció TABA'A.

Una de les característiques de les encunyacions Nassarites, és que el mot d'encunyació, el porta de dues maneres diferents encara que volen dir el mateix TABA'A [4] imprimir i DHORIBA [5] encunyar.

Les dobles (quan ho posa) i els felusos, porten la primera de les inscripcions, TABA'A i en les encunyacions d'argent, els mitjos dirhems porten en algunes emissions la inscripció DHORIBA, encara que el més normal és que portin el nom de les seques solament i d'altres van sense el nom de la seca.(A)

Esperem que amb l'increment de l'afecció a la numismàtica Hispano-àrab i amb l'interès en l'estudi de les monedes, en aquest cas, les del Regne de Granada, es puguin completar els anys que manquen en els felusos de les seques Nassarites.

A continuació presentem una gràfica dels felusos que es coneixen per seques i anys.

GRANADA	879	880	881	887	888	889	890	891	892	893	894
MALAGA							890		892	893	
GUADIX			881								894
ALMERIA						889					

4. TABA'A = ضرب
5. DHORIBA = ضرب

(A) En la mitja dobla o dinar, d'argent daurat o or baix, porta la inscripció Dhoriba. Vives. 2190.